

بسم الله الرحمن الرحيم

صدا

دوربین

11-08-1608:16:19 P.U

نویسنده: هربرت زتل
ترجمه: سید جواد شبانی

این اثر ترجمه ای است از کتاب
SIGHT SOUND MOTION
HERBERT ZETTL

انتشارات مارلیک

اثر پیش رو در دفتر پژوهشهای هنری انتشارات مارلیک، زیر نظر دکتر غلامرضا حاج حسین نژاد، دکتر اصغر فهیمی فر، قدرت اله صلح میرزایی، حسین محسنی و سید جواد شبانی از نظر علمی و هنری بررسی و منتشر گردید.

سرشناسه	زتل، هربرت
عنوان و نام پدیدآور	صدا، دوربین، حرکت / نویسنده هربرت زتل؛ ترجمه سیدجوادشبانی.
مشخصات نشر	تهران: مارلیک، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۳۹۴ص: مصور، جدول: ۲۲×۲۹سم.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۲۸۴-۳۲-۴
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Sight, sound, motion : applied media aesthetics, nd ed, c۱۹۹۰.
موضوع	فیلم برداری
موضوع	سینما — تهیه کنندگان و کارگردانان
شناسه افزوده	شبانی، سیدجواد، ۱۳۵۶ — مترجم
رده بندی شکره	۱۳۹۴ ص ۴/ز TRA۵۰
رده بندی دی جی	۷۷۸/۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۰۷۱۷۴۲

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ است. لذا هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ی ناشر، نشر یا پخش و یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

انتشارات مارلیک WWW.MARLIKART.IR

نام کتاب: صدا دوربین حرکت

ناشر: انتشارات مارلیک

نویسنده: هربرت زتل

ترجمه: سید جواد شبانی

ویرایش علمی: دکتر غلامرضا حاج حسین نژاد

تصحیح: مریم مدنی

ویراستار: فرزانه محمودیان

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

بهاء: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۸۴-۳۲-۴

عنوان

موضوع

فصل

مقدمه‌ی نویسنده

مقدمه‌ی مترجم

زیبایی‌شناسی رسانه‌ای کاربرد

نور: اولین زمینه‌ی زیبایی‌شناسی

زیبایی‌شناسی رسانه‌ای نورپردازی

زیبایی‌شناسی رنگ

سافت‌رنگ: کاربرد و ترکیب بندی

فضای دوبعدی: سطح

فضای دوبعدی قاب: نیروهای درون قاب

تعامل نیروها درون قاب نهاییش

نهاییش فضای سه بعدی: عمق و حجم

سافت‌رنگی به فضای سه بعدی: ایجاد حجم در صفحه

سافت فضای قاب: تبسم

I

۹

II

۱۵

III

۱۵

IV

۹

V

۱۵

VI

۹

VII

۱۵

VIII

۱۵

IX

۱۵

X

۱۵

XI

۱۵

۲	۳۴۳	بعد چهارم: زمان
۳	۳۴۲	زیبایی شناسی حرکت
۴	۳۴۱	زمان بندی و حرکت در سینما و تلویزیون
۵	۳۳۹	زیبایی شناسی تدوین
۶	۳۳۸	زیبایی شناسی صدا در سینما و تلویزیون
۷	۳۳۷	سافتار صدا و سافتار زیبایی شناسی ترکیب صدا و تصویر
۸	۳۳۶	Bibliography

11-08-1608:16:19 P.U

مقدمه ی نویسنده

کتاب صدا، دوربین، حرکت به توضیح عناصری مانند نور، فضا، حرکت و زمان، و صدا به عنوان عامل مهم زیبایی شناسی در قاب سینما و تلویزیون می پردازد. همچنین نحوه ی استفاده از هر کدام را توضیح می دهد.

شناخت عناصر زیبایی شناسی و نحوه ی کاربرد آن ها برای فردی که می خواهد به عنوان سازنده و یا مصرف کننده تولیدات رسانه ای تلویزیون و سینما عمل نماید به عنوان مساله ای پیش نیاز مطرح می آید. در این عنوان تولید کنندگان محتوای رسانه ای در برخورد با موارد زیبایی شناسی تصویر نمی توانند تنها به غریزه ی خود اتکا کنیم. ما نیازمندیم تا در ابتدا دانش، هنر و مهارت استفاده از این عناصر را بدست بیاوریم تا بتوانیم ایده ها و دیدگاه های درخشانمان را با سرعت و بهای پیام های عملی و موثر و قابل پیشبینی ترجمه کنیم. صرف زمان زیاد و افزایش هزینه با این امکان را به ما نمی دهد که کاری را چند باره انجام دهیم و دست به آزمون و خطا بزنیم. باید با اتخاذ تصمیم صحیح در همان یک پیام مفاهیم مورد نظرمان را انتقال دهیم. شناخت اصول زیبایی شناسی رسانه ای تکنیک هایی و روش های خلاقانه ای را به ما می آموزد که پیام را با بیشترین تأثیر خود تولید کنیم. برای دریافت کنندگان پیام های رسانه ای، ساخت موارد زیبایی شناسی رسانه ای کمک می کند تا به عنوان مخاطب کلیدهایی را در دست داشته باشند تا ضمن دریافت بهتر و موثرتر پیام های رسانه ای، قضاوت حسی و عقلانی بهتری نسبت به رسانه های تصویری سینما و تلویزیون داشته باشند.

به هر حال این کتاب، تنها محدود به زمینه های رسانه ای نیست. امیدواریم این کتاب بتواند نگاه ساده انگارانه و سطحی به دنیای اطراف را بشکند و کمک کند تا بتوانیم بهتر ببینیم، بشنویم و احساس کنیم و از این نوع ادراک تازه خود لذت ببریم. امیدواریم بتوانیم کمک کنیم تا بتوانید از دل رویدادهای بعضاً آشفته و فراوان اطراف آن چه که ضرورت دارد را پیدا کنید و هنرمندانه در اختیار دیگران بگذارید و با مردم سراسر دنیا ارتباط برقرار کنید. و در پایان اگر ما بتوانیم به شما کمک کنیم تا اندکی به ادراک رسانه ای وحسی شما افزوده شود تا در خود آگاهی، درک بهتر مخاطب و ایجاد ارتباط موثر با مخاطبان، تأثیر گذاشته باشد، برای ما فوق العاده ارزشمند است.

برای درک بهتر مطالب، مطالب زیبایی شناسی مورد بحث را در پنج دسته کلی تقسیم بندی کرده ایم که عبارتند از: ۱- نور و رنگ ۲- فضای دو بعدی ۳- فضای سه بعدی ۴- حرکت-زمان ۵- صدا. این تقسیم بندی به ما کمک می کند تا هر مورد را جداگانه تجزیه و تحلیل کنیم و همزمان نیز ارتباط با موارد مرتبط با هر کدام را بشناسیم.

در ویرایش دوم سعی کرده ام مباحثی جدید زیبایی شناسی رسانه ای مانند تاثیرات ویدئوی دیجیتال را نیز مطرح کنم. مثلاً در دربارۀ ی خلق فضای ثانویه در قالب که با امکانات دیجیتالی ویدئویی در اختیار ما گذاشته صحبت می کنیم. مباحث جدید مطرح شده مواردی دربارۀ بردارها، زیبایی شناسی برش پرشی یا جامپ کات، تکنیک های جدید برای تدوین های پیچیده است. حالا بیشتر به تغییرات اعمال شده در این ویرایش جدید کتاب می پردازیم.

ساختار ظاهری تقریباً تمام عکس های استفاده شده در کتاب اول جایگزین شده اند. برای درک بهتر مطالب اصلی زیبایی شناسی عکس های متناسب از ماجراهای زندگی معمولی و مثال های از فیلم های سینمایی و برنامه های تلویزیونی آورده شده است. در مواردی برای درک بهتر به ویژه مباحث انحرافی از طرح ها، نمودارها و... استفاده شده است.

روش و محتوا نسبت به چاپ اول، کمی تعدیل شده است. در قالب فصول مختصرتر ارائه شود. امیدوارم این کار باعث شود تا خواننده بیشتر و بیشتر مطالب پیچیده را درک کند. بسیاری از مباحث مطرح شده در این ویرایش براساس مطالعات سخت تجربی نگاشته شده است. و بقیه نیز بر اساس تحقیق و مشاهده شکل گرفته است. از آن جا که زیبایی شناسی علمی پیچیده است روش های ساده و معمولی پاسخگویی آن نیست و باید از تمام ابزارها و متدها برای درک مفاهیم بهره برد. منابع مورد استفاده سعی شده علاوه بر مطالبات و تحقیقات شخصی در کتاب که ضرورت بوده از منابع مرتبط با موضوع استفاده شود.

حاشیه ها: مانند نسخه اول هر جا نیاز به توضیح مطلب و یا معرفی فردی بود که در متن اصلی فرصت پرداخت به آن وجود نداشته در قالب حاشیه نگاری کنار متن اصلی به توضیح آن پرداخته ایم.

در این جا از دوستان و همکارانی که در نگارش این اثر به من کمک فراوانی کردند و تشکر و قدردانی ویژه می نمایم. به ویژه از لارا هارتلی که به عنوان عکس اصلی پروژه با ما همکاری کرد و با گرفتن عکس ها با کیفیت و متناسب در بهبود هرچه بیشتر کتاب کمک شایانی کرد.

هربرت زتل

11-08-1608:16:19 P.U

بنام خدا

مقدمه ی مترجم

کتاب صدا، دوربین، حرکت ترجمه متن ویرایش دوم کتاب Sight, Sound, Motion است. هربرت زتل نامی شیاخته شده در عرصه ی رسانه های تصویری است. فردی که کتاب ها و مقالات مختلفی در زمینه ی سینما و تلویزیون دارد و علاوه بر تدریس در دانشگاه سابقه ی کار عملی تهیه کنندگی و کارگردانی در شبکه های مختلف تلویزیونی را دارد کتاب مشهور دیگر او که در ایران هم خوشبختانه به چاپ رسیده به عنوان "راهنمای تولید برنامه های تلویزیونی" کتابی است که در سراسر دنیا به عنوان یکی از معتبرترین

کتاب ها شناخته می شود. طرح است و حتی بیشتر به نام کتاب زتل شهرت دارد. کتاب حاضر از جنبه های بسیار به قدر است چون مطالب زیبایی شناسی را که بیشتر در ساخت فلسفه هر و مطالب نظری مورد توجه بود را به صورت عینی و کاربردی مطرح می کند. و دیگر این که ما کتاب های دیگری را هم داریم که به زیبایی شناسی تصویر پرداخته باشند اما ایراد بیشتر آن آثار این است که مساله حرکت که از شاخصه های مهم سینما و تلویزیون است را نادیده گرفته اند و به تحلیل و بررسی اصول زیبایی شناسی در قالب آثار تصویری بدون حرکت مثل نقاشی و عکاسی پرداخته اند.

مخاطبان این کتاب می توانند دانشجویان و فیلمسازان سینما و برنامه سازان تلویزیون در شاخه های مختلف مانند کارگردانی، تدوین، تصویربرداری، صداپردازی، آهنگسازی، بازیگری و... باشند. همچنین یک مخاطب عادی رسانه های تصویری با مطالعه ی کتاب افق های روشنتری را پیش روی خود می بیند و می تواند دست به انتخاب های بهتری بزند و قضاوت های درست تری نسبت به سینما و تلویزیون داشته باشد.

در ترجمه سعی شده تا حد امکان نسبت به متن اصلی تعهد وجود داشته باشد. هرچند در مواردی برای درک بهتر برای مخاطب تغییراتی اندک اعمال شده است.

در خاتمه تشکر فراوان از استاد ارجمند جناب آقای دکتر غلامرضا حاج حسین نژاد و انتشارات مارلیک که با انتخاب و حمایت از ترجمه ی این کتاب منبع فارسی ارزشمندی به عرصه ی منابع رسانه های تصویری کشور افزودند.